

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DP002 Бізнес-планування Business Planning
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища
Семестр	2
Кафедра/Циклова комісія	Економіки, підприємництва та маркетингу
Анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування у фахівців комплексу професійних знань щодо загальної технології розробки бізнес-плану та проведення необхідних техніко-економічних розрахунків, а також вмінь та навичок добирати методи та способи, які використовують в процесі розробки бізнес-плану. Вивчення курсу передбачає освоєння інструментарію розробки бізнес-плану, створення комплексних моделей розвитку підприємств, моделювання потоків грошових коштів, ресурсів та продукції, визначення ймовірності досягнення запланованих результатів діяльності, здійснювати презентацію бізнес-плану та поводити його експертизу.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:1919/m72/course/view.php?id=956
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Харченко Світлана Вікторівна, викладач вищої категорії Канали комунікації зі студентами: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: kharchenko.s.w@gmail.com Messenger: https://www.facebook.com/svitlana.kharchenko.33
Місце дисципліни в освітній програмі	
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.
Перелік програмних результатів навчання	Знати та усвідомлювати вплив технічних рішень комп'ютерної інженерії в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 22

	<p>Кількість практичних занять – 23</p> <p>Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45</p> <p>Форма підсумкового контролю – залік</p>
Методи навчання	<p>Вербальний метод; пояснювально-демонстраційний метод; метод проблемного викладання; репродуктивний метод; робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анутовання тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації).</p>
Зміст дисципліни	
Тема 1. Сутність бізнес-планування підприємницької діяльності	<p>Цілі, зміст, етапи, інструментарій бізнес-планування підприємницької діяльності. Місце планування у структурі управлінської діяльності. Принципи бізнес-планування. Роль і місце бізнес-плану в системі планування роботи підприємства. Бізнес-план. Класифікація бізнес-планів. Фактори впливу на зміст та структуру. Структура бізнес-плану. Вимоги до стилю написання та оформлення.</p>
Тема 2 Підготовча стадія розробки бізнес-плану	<p>Бачення, філософія та стратегія бізнесу. ДНК бізнес-ідеї. Ядро бізнесу. Логіка процесу стратегічного планування. Оцінка сприятливих зовнішніх можливостей та загроз бізнес-планування. Конкуренентоспроможність суб'єкта підприємницької діяльності. Оцінка внутрішніх факторів реалізації бізнес-плану. Матриця SWOT-аналіз проекту. Місія та цілі (завдання та проекти) суб'єкта підприємницької діяльності. Тактика реалізації підприємницького проекту.</p>
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	<p>Мета та цілі розробки бізнес-плану. Функції розробки бізнес-плану. Логіка та послідовність розробки бізнес-плану. Джерела інформації для розробки бізнес-плану. Формування інформаційного поля бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Етапи розробки бізнес-плану.</p>
Тема 4. Галузь, суб'єкт підприємницької діяльності та його продукція	<p>Загальна характеристика суб'єкта підприємницької діяльності та його продукції (послуг). Опис базових галузевих параметрів Дослідження ринку. Методи прогнозування обсягів продаж</p>
Тема 5. Діагностика конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності	<p>Сутність конкурентного середовища та його складові. Методика діагностики конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності. Оцінювання конкурентних сил та визначення типу ринку. Оцінювання інтенсивності конкуренції. Аналіз конкурентних позицій суб'єкта підприємницької діяльності на ринку.</p>
Тема 6. План маркетингу	<p>Завдання та логіка розробки маркетинг- плану. Стратегія маркетингу. Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу. Прогнозування обсягів продаж</p>
Тема 7. Виробничий план	<p>Цілі та завдання виробничого плану. Структуру виробничого плану. Технологія виробництва. Виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності. Формування матеріально-технічної бази. Нормування ресурсного забезпечення бізнес-плану.</p>
Тема 8. Організаційний план	<p>Завдання організаційного плану. Структура організаційного плану. Вибір організаційної структури та визначення потреб в управлінському персоналі. Календарний план-графік реалізації підприємницького проекту.</p>
Тема 9. Фінансовий план. Оцінка ефективності реалізації бізнес-проекту	<p>Значення, зміст та технологія розробки фінансового плану. Основні табличні форми фінансового плану. Очікуванні фінансові коефіцієнти.</p>
Тема 10 Оцінка ризиків проекту та управління ними	<p>Ризики. Види ризиків. Методика оцінювання впливу комерційних ризиків та напрямів їх мінімізації.</p>

Тема 11. Оформлення і презентація бізнес-плану. Експертиза бізнес-плану	Презентація бізнес-плану. Методологічні основи експертизи бізнес-плану.
---	--

Політика дисципліни

Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Підсумкова оцінка за умови заліку виставляється як загальна сума балів, набраних за результатами поточного контролю. Підсумкова оцінка за умови іспиту виставляється як загальна сума балів набраних за результатами поточного (70%) та підсумкового контролю.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання завдань на семінарах (9 пр.р.)	45
Сертифікат онлайн курсу	5
Модульні контрольні роботи (2 к.р.)	20
Життєвий план	10
Презентація бізнес-ідеї	10
Кейс	10
Разом	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Бескровна Л.О. Бізнес-планування підприємства. Навчальний посібник, 2012 – 124 с.
URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_180_21962026.pdf

2. Бізнес-планування підприємницької діяльності : Навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. - 264 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2057_17817213.pdf
3. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. / С.М. Макаренко, Н.М. Олійник. Херсон: ТОВ «ВКФ«СТАР-ЛТД», 2017. - 224 с URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_729_66428052.pdf
4. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства : Навч. посіб. / А.Ф. Бурик. – К. : ЦУЛ, 2018. – 260 с.
5. Верланов Ю.Ю., Верланов О.Ю. Бізнес-планування: теорія та практика. 2014.- 244 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1984_24962584.pdf
6. Дикань В.Л., Зубенко В.О., Маковоз О.В., Токмакова І.В., Шраменко О.В. Стратегічне управління: навч. посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2019. - 272 с.
7. Должанський І.З., Загорна Т.О. Бізнес-план: технологія розробки. Навчальний посібник. 2-е видання. К.: ЦУЛ. 2019. - 384 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/2020_Biznes-planuvannja_pidprijemnickoji_dijalnosti.pdf
8. Ідеї для мікро-бізнесу. Практичні поради. URL: <http://volodymyrrada.gov.ua/wp-content/uploads/2020/07/ideyi-dlya-mikrobiznesu-2.pdf>
9. Лаврів Л. А. Планування діяльності організації : навч. посіб. / Л. А. Лаврів. – Тернопіль : Крок, 2015. – 320 с.
10. Лойко В.В., Макаровська Т.П. Економіка підприємств. 2015. – 267 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1928_50257879.pdf
11. Карпов В. А. Планування та аналіз підприємницьких проектів : навч. посіб. / В. А. Карпов. – 10 Одеса : ОНЕУ, 2015. – 243 с.
12. Македон В.В. Бізнес-планування. Навчальний посібник, 2009. — 236 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1340_36766043.pdf
13. Марченко О. І. Планування діяльності підприємства. Практикум : навч. посіб. / О. І. Марченко, Г. Б. Погріщук, В. Л. Фесюк. – Тернопіль : Економічна думка, ТНЕУ, 2015. – 458 с.
14. Михалюк Н. І. Планування діяльності підприємств : навч. посіб. / Н. І. Михалюк. – К. : Ліра-К, 2015. – 620 с.
15. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>
16. Офіційний сайт Кабінету міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>
17. Статистична звітність емітентів України URL: <http://www.smida.gov.ua/db/emitent>
18. Конституція України URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
19. Регіони України: статистичний щорічник URL: www.ukrstat.gov
20. Педько А. Б. Основи підприємництва і бізнес культури : навч. посіб. / А. Б. Педько. – К. : ЦУЛ, 2019. – 168 с.
21. Стратегія підприємства: зміна парадигми управління та інноваційні рішення для бізнесу : колект. монографія / [Наливайко А. П. та ін.] ; за ред. проф. А. П. Наливайка ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". К. : КНЕУ, 2015. 398 с.
22. Тарасюк Г. М. Управління плануванням діяльності підприємства: теоретичні та практичні аспекти : монографія / Г. М. Тарасюк. – Житомир : ЖДТУ, 2015. – 292 с.
23. *Business Planning Guide: Practical Application for SMEs. Published by the Professional Accountants in Business Committee.* URL: <https://www.ifac.org/system/files/publications/files/business-planning-guide-pr.pdf>
24. Djankov, S., & Murrell, P. (2002). *Enterprise Restructuring in Transition: A Quantitative Survey.* *Journal of Economic Literature*, 40(3), 739-792. Retrieved June 21, 2020, from www.jstor.org/stable/3217109
25. *Identifying and Spurring High-Growth Entrepreneurship: Experimental Evidence from a Business Plan Competition.* *American Economic Review* 2017, 107(8): 2278–2307 <https://doi.org/10.1257/aer.20151404>

26. *INTRODUCTION TO BUSINESS PLANNING. June 2011. URL:*
https://businessfirst.com.mt/en/planning/documents/business_planning_guidelines.pdf
27. *Management and business plan. 2018. URL:*
https://www.researchgate.net/publication/328791863_Management_and_business_plan
28. *The business competition that worked. Amerikan Economic Association. 2017. URL:*
<https://www.aeaweb.org/research/nigeria-business-plan-competition-entrepreneurship-employment-innovation>